

പണവും ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളും

ഇന്ത്യൻ സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥയിലെ വിവിധ മേഖലകളെക്കുറിച്ചും ഉല്പാദനത്തിൽ ഓരോ മേഖലയും വഹിക്കുന്ന പ്രാധാന്യത്തെക്കുറിച്ചും കഴിഞ്ഞ അധ്യായത്തിൽ പഠിച്ചത് ഓർക്കുമല്ലോ. വിവിധ മേഖലകളിലെ ഉല്പാദനത്തിൽ വന്ന വർദ്ധനവ് ഉല്പന്ന കൈമാറ്റത്തിന് വഴിതെളിച്ചു. ആദ്യ കാലത്ത് വിനിമയത്തിന് നിലനിന്ന ഉല്പന്ന കൈമാറ്റ വ്യവസ്ഥ (ബാർട്ടർ സമ്പ്രദായം)യെ കുറിച്ച് മുൻ ക്ലാസിൽ പഠിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. എന്തൊക്കെയായിരുന്നു ബാർട്ടർ സമ്പ്രദായത്തിന്റെ പരിമിതികൾ എന്ന് കണ്ടെത്തി എഴുതിച്ചേർക്കൂ.

- സാധനങ്ങളുടെ മൂല്യം കണക്കാക്കുന്നതിനുണ്ടായ ബുദ്ധിമുട്ട്.
-
-
-

ബാർട്ടർ സമ്പ്രദായത്തിന്റെ പരിമിതികൾ ഏറെക്കുറെ പരിഹരിക്കുന്നതിന് പണത്തിന്റെ ആവിർഭാവത്തോടെ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. പണം അതിന്റെ പ്രധാന ധർമ്മങ്ങൾ എങ്ങനെയാക്കെ നിർവ്വഹിക്കുന്നു എന്നതിന് ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ നോക്കൂ.

- സാധനങ്ങൾ വിൽക്കുന്ന ആൾ തന്റെ കയ്യിലുള്ള വസ്തുക്കൾ മറ്റൊരാൾക്ക് നൽകി അയാളിൽ നിന്നും പണം വാങ്ങുന്നു. ആ പണം ഉപയോഗിച്ച് തനിക്കാവശ്യമായ സാധനങ്ങൾ വാങ്ങുന്നു.
- സാധനങ്ങളുടെ/സേവനങ്ങളുടെ മൂല്യം എളുപ്പത്തിൽ മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുന്നു. ഒരു ഉദാഹരണം നോക്കൂ ഒരു കിലോ അരിക്ക് 26

രൂപ എന്നത് അരിയുടെ മൂല്യം പണത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പറയുന്നതാണ്.

- നാം വരുമാനത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗം ഭാവിയിലേക്ക് സൂക്ഷിച്ചു വയ്ക്കാറുണ്ടല്ലോ. ഇത് എപ്പോൾ വേണമെങ്കിലും എടുത്ത് ഉപയോഗിക്കാവുന്ന തരത്തിൽ പണമായി തന്നെ സൂക്ഷിക്കാം.

ഈ ഓരോ സന്ദർഭത്തിലും പണം അതിന്റെ ഓരോ ധർമ്മങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നുണ്ട്. ഏതൊക്കെയാണെന്ന് ചർച്ചയിലൂടെ കണ്ടെത്തി എഴുതൂ.

പണത്തിന്റെ ധർമ്മങ്ങൾ
•
•
•

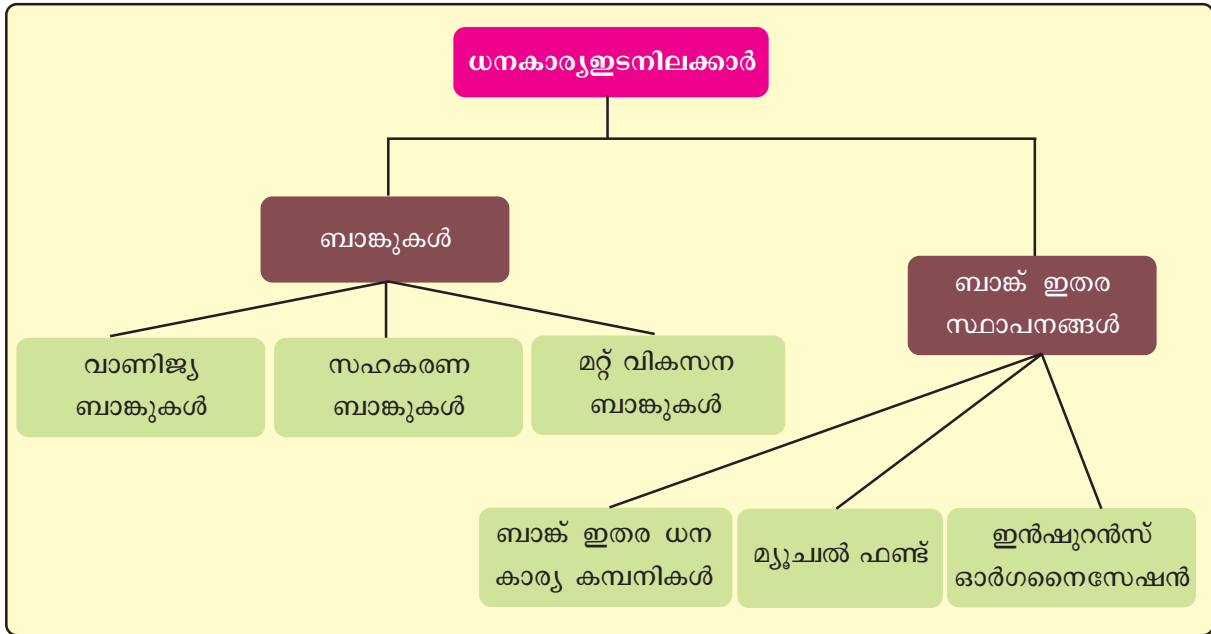
പണം വിനിമയമാധ്യമമായി സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടതോടെ സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ സുഗമമായി. ചില ആളുകളുടെ കയ്യിൽ പണം മിച്ചം വരുകയും അത് അവർ ആവശ്യക്കാർക്ക് വായ്പ നൽകുവാനും ആരംഭിച്ചത് പ്രാദേശിക പണമിടപാട് നടത്തുന്ന വ്യക്തി (Local Money Lenders) കളുടെ ആവിർഭാവത്തിന് കാരണമായി. വായ്പ എടുക്കുന്ന ആളുകളുടെ എണ്ണം വർദ്ധിച്ചപ്പോൾ പ്രാദേശിക പണമിടപാട് നടത്തിവന്ന വ്യക്തികൾ നിക്ഷേപങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. ഇത് ക്രമേണ ഒരു പണമിടപാട് സ്ഥാപനമായി മാറി. ചില മാനദണ്ഡങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലായിരുന്നു ഈ സ്ഥാപനങ്ങൾ പണം ആവശ്യക്കാർക്ക് നൽകിയിരുന്നത്. എന്തൊക്കെ മാനദണ്ഡങ്ങളായിരുന്നു അവർ പരിഗണിച്ചിരുന്നത്?

- വായ്പ തിരിച്ചടയ്ക്കുവാനുള്ള ശേഷി
- വിശ്വാസ്യത

ഈ മാനദണ്ഡങ്ങൾ പലപ്പോഴും ആവശ്യമുള്ള എല്ലാ വ്യക്തികൾക്കും വായ്പ ലഭിക്കുന്നതിന് തടസ്സമായി. ഒരു പൊതു നിയമാവലിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലല്ല ഈ സ്ഥാപനങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. ഇത് എല്ലാവർക്കും വായ്പ ലഭിക്കാത്തതിന് കാരണമായി.

പണം ആവശ്യമുള്ളവരുടെ എണ്ണം ക്രമാതീതമായി വർദ്ധിച്ചപ്പോൾ വ്യക്തികൾക്ക് സ്വയം ഈ പ്രവർത്തനം ചെയ്യാൻ കഴിയാതെയായി.

സമൂഹത്തിൽ ആവശ്യമുള്ളവർക്ക് വായ്പ ലഭ്യമാക്കുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ആവശ്യകത വർദ്ധിച്ചു. ഇത് ബാങ്ക് ഉൾപ്പെടെയുള്ള ധനകാര്യ ഇടനിലക്കാരുടെ തുടക്കത്തിന് വഴിയൊരുക്കി.

പ്രധാന ധനകാര്യ ഇടനിലക്കാരുടെ വിശദാംശങ്ങൾ സൂചിപ്പിക്കുന്ന ഫ്ലോചാർട്ട് നോക്കൂ.

ഇവ ഓരോന്നും എന്താണെന്നും അവയുടെ പ്രവർത്തനലക്ഷ്യങ്ങളെന്തൊക്കെയാണെന്നും നോക്കാം.

ബാങ്കുകൾ

പൊതുജനങ്ങളിൽ നിന്നും നിക്ഷേപങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുകയും ആവശ്യക്കാർക്ക് വ്യവസ്ഥകൾ അനുസരിച്ച് വായ്പകൾ നൽകുകയും ചെയ്യുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളാണ് ബാങ്കുകൾ. പൊതുനിയമാവലിയുടേയും മാനദണ്ഡങ്ങളുടേയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഇത്തരം സ്ഥാപനങ്ങൾ നിക്ഷേപകരുടേയും വായ്പ സ്വീകരിക്കുന്നവരുടേയും ഇടയിലെ ഒരു മധ്യവർത്തിയാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന ചിത്രം നോക്കൂ.

ബാങ്ക് എങ്ങനെയാണ് സമൂഹത്തിൽ ധനകാര്യ മധ്യവർത്തിയായി പ്രവർത്തിക്കുന്നത് എന്ന് ചിത്രത്തിൽ നിന്നും കണ്ടെത്തി ഒരു കുറിപ്പ് തയ്യാറാക്കുമല്ലോ.

പ്രാദേശിക പണമിടപാട് സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും ബാങ്കുകളിലേക്ക് വന്നപ്പോൾ സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ എന്തൊക്കെ മാറ്റങ്ങളാണ് വന്നതെന്ന് നോക്കാം.

- സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ കൂടുതൽ സുതാര്യമായി.
- സ്വകാര്യ പണമിടപാട് സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നു ലഭിച്ചിരുന്നതിനേക്കാൾ കൂടുതൽ ആളുകൾക്ക് വായ്പ ലഭിച്ചു തുടങ്ങി.
- പലിശയുടേയും ചൂഷണത്തിന്റേയും അളവ് കുറഞ്ഞു.
- ജനങ്ങളിൽ സമ്പാദ്യശീലം വർദ്ധിച്ചു.
- വായ്പയുടെ സാധ്യത സമ്പദ്ഘടനയുടെ വളർച്ചയ്ക്കു സഹായകമായി.

ബാങ്കുകൾ പലതരം

ഓരോ പ്രദേശത്തും വ്യത്യസ്ത പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്ന ധാരാളം ബാങ്കുകൾ ഉണ്ട്. നിങ്ങളുടെ പ്രദേശത്തുള്ള ബാങ്കുകൾ കണ്ടെത്തി പട്ടികപ്പെടുത്തൂ.

-
-
-
-

ബാങ്കുകൾ അടിസ്ഥാനപരമായി ഒരേയർമ്മമാണ് നിർവ്വഹിക്കുന്നതെങ്കിലും ചില പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ അവ വ്യത്യസ്തത പുലർത്തുന്നു. ഇതാണ് ബാങ്കുകളെ വിവിധ വിഭാഗങ്ങളായി തരംതിരിക്കുവാൻ സഹായകമാകുന്നത്. ഓരോ വിഭാഗത്തേയും വിശദമായി പരിശോധിക്കാം.

വാണിജ്യബാങ്കുകൾ

ബാങ്കിംഗ് മേഖലയിൽ ഏറ്റവും പഴക്കം ചെന്നതും ധാരാളം ശാഖകൾ ഉള്ളതുമായ ബാങ്കുകളാണിത്. നിക്ഷേപങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുകയും വായ്പകൾ നൽകുകയും ചെയ്യുന്നവയാണ് വാണിജ്യ ബാങ്കുകൾ. വാണിജ്യവ്യവസായ ആവശ്യങ്ങൾക്കും കൃഷിക്കും വ്യവസ്ഥകളിൻമേൽ വായ്പകൾ

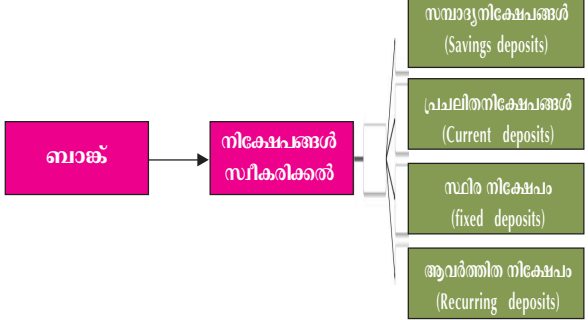
നൽകുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളാണ് വാണിജ്യബാങ്കുകൾ. ഒരു രാജ്യത്തെ സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ നിർണ്ണായക സ്വാധീനം ചെലുത്തുന്നവയാണ് ഈ ബാങ്കുകൾ.

വാണിജ്യബാങ്കുകളുടെ ധർമ്മങ്ങൾ

ഈ ബാങ്കുകളുടെ പ്രധാന ധർമ്മങ്ങൾ എന്തൊക്കെയാണെന്ന് നോക്കാം.

1. നിക്ഷേപങ്ങൾ സ്വീകരിക്കൽ

വാണിജ്യബാങ്കുകൾ സ്വീകരിക്കുന്ന വിവിധ നിക്ഷേപങ്ങൾ ചിത്രീകരിച്ചിട്ടുള്ള ഫ്ളോചാർട്ട് നോക്കൂ. ഏതൊക്കെത്തരം നിക്ഷേപങ്ങൾ ആണ് സ്വീകരിക്കുന്നത് എന്ന് കണ്ടെത്താമല്ലോ.

സമ്പാദ്യനിക്ഷേപങ്ങൾ (Saving Deposits)

വ്യക്തികൾക്കോ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കോ മിച്ചമുള്ള പണം നിക്ഷേപിക്കാനുതകുന്ന ഒന്നാണിത്. ജനങ്ങളിൽ സമ്പാദ്യശീലം വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ ഇത് സഹായിക്കുന്നു. നിക്ഷേപകന് പണം ആവശ്യമുള്ളപ്പോൾ പിൻവലിക്കാം. ഇത്തരം അക്കൗണ്ടുകളിൽ നിക്ഷേപിക്കുന്ന പണത്തിന് കുറഞ്ഞ നിരക്കിൽ പലിശ ലഭിക്കുന്നു.

പ്രചലിത നിക്ഷേപങ്ങൾ (Current Deposits)

അക്കൗണ്ടിലുള്ള പണം എപ്പോൾ വേണമെങ്കിലും പിൻവലിക്കാൻ കഴിയുന്ന ഒന്നാണിത്. ഈ നിക്ഷേപത്തിന് സാധാരണയായി പലിശ ലഭിക്കാറില്ല. വ്യാപാരികളും വ്യവസായികളുമാണ് ഇത്തരം നിക്ഷേപങ്ങൾ കൂടുതലും നടത്താറുള്ളത്.

സ്ഥിരനിക്ഷേപങ്ങൾ (Fixed Deposits)

നിശ്ചിതകാലയളവിലേക്ക് പണം നിക്ഷേപിക്കുന്നതിന് യോജിച്ചതാണ് ഇത്തരം നിക്ഷേപങ്ങൾ. മറ്റ് നിക്ഷേപങ്ങളേക്കാൾ ഉയർന്ന പലിശ ഈ

നികേഷപങ്ങൾക്ക് ലഭിക്കുന്നു. സ്ഥിരനികേഷപ അക്കൗണ്ടിലെ പണം സാധാരണ നിലയിൽ നിശ്ചിത കാലാവധിക്കു ശേഷമേ പിൻവലിക്കാൻ പറ്റുകയുള്ളൂ. കാലാവധി കൂടുന്നതിനനുസരിച്ച് ഈ നിക്ഷേപത്തിന് പലിശ കൂടും.

ആവർത്തിതനികേഷപം (Recurring Deposits)

സ്ഥിരനികേഷപത്തിന്റെ രൂപാന്തരമാണിത്. ആവർത്തിതനികേഷപത്തിൽ കൃത്യമായ കാലയളവിൽ (മാസത്തിൽ, ആഴ്ചയിൽ, ദിവസത്തിൽ) നിശ്ചിത തുക ഒരു പ്രത്യേക കാലയളവിലേക്കാണ് നിക്ഷേപിക്കേണ്ടത്. ഇത്തരം നിക്ഷേപങ്ങളിലെ തുക കാലാവധി പൂർത്തിയായതിന് ശേഷമേ പിൻവലിക്കുവാൻ കഴിയുകയുള്ളൂ. അതുകൊണ്ടുതന്നെ സമ്പാദ്യനികേഷപത്തിന് ലഭിക്കുന്നതിനേക്കാൾ കൂടുതൽ പലിശ ഈ നിക്ഷേപത്തിന് ലഭിക്കും.

2. വായ്പകൾ നൽകൽ

വ്യക്തികൾക്കും സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും വിവിധ ആവശ്യങ്ങൾക്കായി വായ്പകൾ നൽകുകയെന്നതാണ് വാണിജ്യബാങ്കുകളുടെ മറ്റൊരു ധർമ്മം. വാണിജ്യം, വ്യവസായം, കൃഷി, വീട് നിർമ്മിക്കൽ, വാഹനം വാങ്ങൽ തുടങ്ങിയ ആവശ്യങ്ങൾക്കായി ബാങ്കുകൾ വായ്പകൾ നൽകുന്നത് ഈടിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ്. ഏതൊക്കെ ഈടുകളാണ് ബാങ്കുകൾ സ്വീകരിക്കുന്നതെന്ന് നോക്കാം.

- ഭൗതിക ആസ്തികൾ
 - സ്വർണ്ണം
 - വസ്തുവകകളുടെ പ്രമാണം
- ശമ്പളപത്രം (Salary Certificate)
- സ്ഥിരനികേഷപ പത്രങ്ങൾ
-
-

ഇപ്രകാരം വാണിജ്യബാങ്കുകൾ നൽകുന്ന വായ്പകളാണ്.

- പണവായ്പ (Cash Credit)
- വായ്പകൾ (Loans)
- ഓവർ ഡ്രാഫ്റ്റ്

ആസ്തികളുടെ ജാമ്യത്തിന്മേൽ ആവശ്യക്കാരായ വ്യക്തികൾക്കും സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും ബാങ്ക് നൽകുന്ന വായ്പയാണ് പണവായ്പ. ഇത് പ്രധാനമായും വ്യാപാര വ്യവസായ ആവശ്യങ്ങൾക്കാണ് നൽകുന്നത്. വ്യാപാര വസ്തുക്കൾ ജാമ്യമായി സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ടാണ് ബാങ്ക് ഈ വായ്പ ലഭ്യമാക്കുന്നത്.

വ്യക്തികളോ സ്ഥാപനങ്ങളോ ബാങ്കിൽ വരുത്തുന്ന ബാധ്യതയാണ് വായ്പ. പൊതുവിൽ പതിനെട്ടു മാസത്തിന് താഴെയുള്ള കാലയളവിലേക്ക് നൽകുന്ന വായ്പകളെ ഹ്രസ്വകാല വായ്പകളെന്നും അതിനുമുകളിൽ കാലയളവിലുള്ളവയെ ദീർഘകാല വായ്പകളെന്നും പറയുന്നു.

ബാങ്കുമായി സ്ഥിര ഇടപാടു നടത്തുന്ന വ്യക്തികൾക്കും സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും തങ്ങളുടെ അക്കൗണ്ടിൽ അവശേഷിക്കുന്ന തുകയെക്കാൾ കൂടുതൽ തുക പിൻവലിക്കുവാൻ ബാങ്ക് അവസരം നൽകുന്നു. ഈ സൗകര്യമാണ് ഓവർഡ്രാഫ്റ്റ്. സാധാരണ ഇത് പ്രചലിത (current) നിക്ഷേപത്തിന്മേലാണ് നൽകാറുള്ളത്. ഇതിനായി നിക്ഷേപകർ ബാങ്കുമായി മുൻകൂർ ധാരണയിൽ എത്തേണ്ടതാണ്.

ഒരുദാഹരണം നോക്കൂ.

ഒരാൾക്ക് തന്റെ അക്കൗണ്ടിൽ 10,000 രൂപ ഉള്ള പ്ലോൾ 12,000 രൂപയുടെ ആവശ്യം വന്നു. അയാൾ ബാങ്കിനെ സമീപിച്ചപ്പോൾ ബാങ്ക് 12,000 രൂപയും നൽകുന്നു. ഇങ്ങനെ അക്കൗണ്ടിൽ ഉള്ളതിനെക്കാൾ കൂടുതലായി പിൻവലിച്ച തുകയാണ് ഓവർഡ്രാഫ്റ്റ്. ഈ അധികതുകയ്ക്ക് ബാങ്ക് പലിശ ഈടാക്കും.

മറ്റ് സേവനങ്ങൾ

നികേഷപങ്ങൾ സ്വീകരിക്കൽ, വായ്പ നൽകൽ തുടങ്ങിയ അടിസ്ഥാന ധർമ്മങ്ങൾക്ക് പുറമെ ബാങ്കുകൾ ഇടപാടുകാർക്കായി മറ്റ് ചില സേവനങ്ങൾ കൂടി നിർവ്വഹിക്കുന്നുണ്ട്.

മിക്ക ബാങ്കുകളുടെയും മുന്നിൽ കാണുന്ന ഒരു ബോർഡ് ശ്രദ്ധിക്കൂ.

പൊതുജനങ്ങൾക്ക് ബാങ്ക് നൽകുന്ന മറ്റ് സേവനങ്ങളാണിവ. ഈ സേവനങ്ങൾക്ക് ബാങ്ക് ഒരു

നിശ്ചിത തുക കമ്മീഷനായോ സർവ്വീസ് ചാർജായോ ഈടാക്കാറുണ്ട്. ഇത് ഓരോന്നും എന്താണെന്ന് നോക്കാം.

- ബാങ്ക് ഇടപാടുകാർക്ക് വിലപിടിപ്പുള്ള വസ്തുക്കൾ സുരക്ഷിതമായി സൂക്ഷിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ ലോക്കർ സൗകര്യം നൽകുന്നു.
- ലോകത്തിന്റെ ഏതു ഭാഗത്തു നിന്നും മറ്റൊരു സ്ഥലത്തേക്ക് പണമയയ്ക്കുന്ന സംവിധാനമാണ് മണി ട്രാൻസ്ഫർ. കാലതാമസമില്ലാതെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് പണമെത്തിക്കുന്നതിന് മണിട്രാൻസ്ഫറിലൂടെ കഴിയുന്നു.
- ഓട്ടോമേറ്റഡ് റെല്ലർ മെഷീൻ (ATM) ഉപയോഗിച്ച് ബാങ്കിൽ പോകാതെ ഏത് സമയത്തും പണം പിൻവലിക്കുന്നതിന് കഴിയുന്നു. ATM സൗകര്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് മുൻ ക്ലാസിൽ പഠിച്ചതോർക്കുമല്ലോ. ATM കാർഡ് പരിശോധിച്ച് പ്രത്യേകതകൾ കണ്ടെത്തുമല്ലോ.

- ക്രെഡിറ്റ് കാർഡുകൾ സാധനങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതിന് ഉപഭോക്താക്കളെ സഹായിക്കുന്നു.

പണം കയ്യിൽ കൊണ്ടു നടക്കാതെ സാധനങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതിന് സഹായിക്കുന്നവയാണിത്.

- നിക്ഷേപകരുടെ ഇൻഷുറൻസ് പ്രീമിയം, ടെലഫോൺ ബില്ലുകൾ മുതലായവ അടയ്ക്കുന്നതിനും യാത്രാടിക്കറ്റുകൾ എടുക്കുന്നതിനും സഹായിക്കുന്ന ഒരു ഏജന്റായും ബാങ്ക് പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

ഇന്ത്യയിൽ വാണിജ്യബാങ്കുകളുടെ വളർച്ച

ഇന്ത്യയിൽ ബാങ്കിംഗ് സമ്പ്രദായം ആരംഭിക്കുന്നത് 1786-ൽ ജനറൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ സ്ഥാപിച്ചതോടെയാണ്. ബ്രിട്ടീഷ് ഈസ്റ്റ് ഇന്ത്യാ കമ്പനി ഇന്ത്യയിൽ ബംഗാൾ, മദ്രാസ്, മുംബൈ എന്നിവിടങ്ങളിൽ മുൻ പ്രസിഡൻസി ബാങ്കുകൾ സ്ഥാപിച്ചു. 1920-ൽ ഈ മുൻ പ്രസിഡൻസി ബാങ്കുകളും ചേർന്ന് ഇമ്പീരിയലിൽ ബാങ്ക് ആരംഭിച്ചു. ഇത് പിന്നീട് സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ എന്നറിയപ്പെട്ടു. ഇതിന് ശേഷം ധാരാളം ബാങ്കുകൾ നിലവിൽ വന്നു. 1934-ലെ റിസർവ് ബാങ്ക് (ആർ.ബി.ഐ.) ആക്ട് പ്രകാരം 1935-ൽ റിസർവ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ സ്ഥാപിതമായി. വാണിജ്യബാങ്കുകളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനായി ഇന്ത്യാ ഗവൺമെന്റ് 1949-ൽ ബാങ്കിംഗ് റെഗുലേഷൻസ് ആക്ട് നടപ്പിലാക്കി. ഇതിന് പ്രകാരം ആർ.ബി.ഐ. എല്ലാ ബാങ്കുകളെയും നിയന്ത്രിക്കുന്ന പ്രധാന ബാങ്കായി ഉയർന്നു.

സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ (SBI)

1955-ൽ ഇമ്പീരിയൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യയെ ദേശസാൽക്കരിച്ച് സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ എന്ന പേരിലാക്കി. കേന്ദ്രഗവൺമെന്റും സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റുകളും റിസർവ് ബാങ്കുമായി നടത്തുന്ന ബാങ്ക് ഇടപാടുകളുടെ ഏജന്റായി സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് മാറി. രാജ്യത്തിന്റെ വിവിധഭാഗങ്ങളിൽ ശാഖകൾ തുറന്ന് കാർഷിക മേഖലകൾക്കും ചെറുകിട വ്യവസായങ്ങൾക്കും ധനസഹായം നൽകുന്നതിൽ SBI പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കുന്നു. ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും വലിയ വാണിജ്യബാങ്കാണ് SBI.

സ്വാതന്ത്ര്യാനന്തരം ഇന്ത്യയിൽ ബാങ്കുകളുടെ വളർച്ച ത്വരിതഗതിയിലായിരുന്നു. ഈ വളർച്ചയ്ക്കു കാരണം:

- ആസൂത്രിത സാമ്പത്തിക വളർച്ചമൂലമുള്ള പണത്തിന്റെ ആവശ്യം
- പൊതുജനങ്ങൾക്ക് ബാങ്കിംഗ് മേഖലയോടുണ്ടായ താൽപ്പര്യ വർദ്ധനവ്; വിശ്വാസം
- സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ (SBI) യുടെയും അസോസിയേറ്റ് ബാങ്കുകളുടെയും രൂപീകരണം
- ബാങ്കുകളുടെ ദേശസാൽക്കരണം
- ബാങ്കിംഗ് ശൃംഖലകളുടെ വ്യാപനം

ബാങ്ക് ദേശസാൽക്കരണം

ബാങ്കുകളുടെ പ്രവർത്തനം സ്വകാര്യ നിയന്ത്രണത്തിൽ നടന്നിരുന്ന ഒരു പ്രക്രിയയായിരുന്നു. സാമൂഹ്യ പുരോഗതി കൂടി ലക്ഷ്യമാക്കി ഈ പ്രവർത്തനം മാറണം എന്ന കാഴ്ചപ്പാട് ബാങ്കുകളുടെ ദേശസാൽക്കരണത്തിന് കാരണമായി.

ശ്രീമതി ഇന്ദിരാഗാന്ധി പ്രധാനമന്ത്രിയായിരിക്കെ 1969 ജൂലൈ 19-ന്, 50 കോടിയിൽ കൂടുതൽ ആസ്തിയുള്ള 14 ബാങ്കുകൾ ദേശസാൽക്കരിച്ചു. ബാങ്കുകളുടെ ദേശസാൽക്കരണത്തിന് കാരണമായ സാഹചര്യങ്ങൾ എന്തൊക്കെയായിരുന്നു വെന്ന് നോക്കാം:

- വാണിജ്യ ബാങ്കുകളുടെ ധനസഹായം വൻകിട വ്യവസായങ്ങളിലും സമൂഹത്തിലെ സമ്പന്ന വിഭാഗങ്ങളുടെ കയ്യിലുമായി കേന്ദ്രീകരിച്ചത്
- സാമ്പത്തിക പ്രതിസന്ധിമൂലം ചെറുകിട വ്യവസായങ്ങളും കാർഷിക മേഖലയും തകരുവാനാരംഭിച്ചത്.
- വാണിജ്യ ബാങ്കുകളുടെ ലക്ഷ്യം സാമൂഹിക പുരോഗതികൂടി ആകണമെന്ന ബോധം.
- കാർഷിക ഗ്രാമീണ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയോടുള്ള അവഗണന ഒഴിവാക്കാൻ.

ദേശസാൽക്കരണത്തിനുശേഷം വാണിജ്യ ബാങ്കുകളുടെ പുരോഗതി പ്രശംസനീയമായിരുന്നു. 1980 ഏപ്രിൽ 15-ന് ആറ് ബാങ്കുകൾ കൂടി ദേശസാൽക്കരിക്കപ്പെട്ടു. രണ്ട് ഘട്ടങ്ങളിലായി

ദേശസാൽക്കരിക്കപ്പെട്ട ബാങ്കുകളുടെ പട്ടിക ചുവടെ നൽകിയിരിക്കുന്നത് ശ്രദ്ധിക്കൂ.

ദേശസാൽകൃത ബാങ്കുകൾ
• സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
• ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
• പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
• ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
• യൂണൈറ്റഡ് കൊമേഴ്സ്യൽ ബാങ്ക്
• കാനറാ ബാങ്ക്
• ദേന ബാങ്ക്
• സിൻഡിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്
• യൂണിയൻ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
• അലഹബാദ് ബാങ്ക്
• ഇന്ത്യൻ ഓവർസീസ് ബാങ്ക്
• ബാങ്ക് ഓഫ് മഹാരാഷ്ട്ര
• ഇൻഡ്യൻ ബാങ്ക്
• വിജയാ ബാങ്ക്
• കോർപ്പറേഷൻ ബാങ്ക്
• ആന്ധ്രാ ബാങ്ക്
• ഓറിയന്റൽ ബാങ്ക് ഓഫ് കൊമേഴ്സ്
• പഞ്ചാബ് ആന്റ് സിന്ധ് ബാങ്ക്
• യൂണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ

ദേശസാൽക്കരിക്കപ്പെട്ട ന്യൂ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്കിൽ ലയിപ്പിച്ചതിനാൽ ഇപ്പോൾ 19 ദേശസാൽകൃത ബാങ്കുകൾ മാത്രമേ നിലവിൽ ഉള്ളൂ.

ദേശസാൽകൃത ബാങ്കുകളോടൊപ്പം സ്വകാര്യ മേഖലയിലും ബാങ്കുകൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. കേരളത്തിൽ ആസ്ഥാനമുള്ള സ്വകാര്യ ബാങ്കുകളാണ്:

- ഫെഡറൽ ബാങ്ക്
- സൗത്ത് ഇന്ത്യൻ ബാങ്ക്
- കാത്തലിക് സിറിയൻ ബാങ്ക്
- ധനലക്ഷ്മി ബാങ്ക്

സ്വന്തം പ്രദേശത്തെ ബാങ്കുകളിൽ ഏതൊക്കെയാണ് വാണിജ്യ ബാങ്കുകൾ എന്ന് കണ്ടെത്തി പട്ടികപ്പെടുത്തൂ.

സഹകരണ ബാങ്കുകൾ

കർഷകർക്കും കൈത്തൊഴിലുകാർക്കും ചെറുകിട വ്യവസായികൾക്കും ആവശ്യമായ സാമ്പത്തിക സഹായങ്ങൾ നൽകുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ ആരംഭിച്ചവയാണ് സഹകരണ ബാങ്കുകൾ. സഹകരണ ബാങ്കുകളുടെ മറ്റ് ലക്ഷ്യങ്ങൾ എന്തൊക്കെയാണെന്ന് നോക്കാം.

- ഗ്രാമീണ ജനങ്ങളിൽ സമ്പാദ്യശീലം വളർത്തുക
- സ്വയംസഹായവും പരസ്പരസഹായവും ചെയ്യുവാനുള്ള മനോഭാവം വളർത്തുക
- ഗ്രാമീണനികേഷപം വികസിപ്പിക്കുക
- സാമൂഹ്യ പുരോഗതിക്ക് പ്രാധാന്യം നൽകുക

ഇന്ത്യയിൽ കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ് ബാങ്കുകൾ പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചിട്ട് ഒരു നൂറ്റാണ്ടിലേറെയായി.

കേരളത്തിലെ സഹകരണ ബാങ്കുകളുടെ ഘടന ചുവടെ നൽകിയിരിക്കുന്നു:

ബാങ്കുകളുടെ അടിസ്ഥാന ധർമ്മങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതോടൊപ്പം സഹകരണമേഖലയിലെ ബാങ്കുകൾ സഹകരണം, സ്വയംസഹായം, പരസ്പരസഹായം എന്നീ തത്വങ്ങളിലധിഷ്ഠിതമായും പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ഗ്രാമീണമേഖലയുടെ വികസനത്തിനായി രൂപംകൊണ്ട ഇത്തരം ബാങ്കുകൾ ഗ്രാമങ്ങളിൽ വിവിധ മേഖലകൾക്ക് വായ്പകൾ നൽകുന്നു. അവ

- കാർഷികമേഖല
- കാലി വളർത്തൽ

- ക്ഷീരവികസനം
- മത്സ്യബന്ധനം മുതലായവയാണ്.

കൂടാതെ വ്യക്തിഗത വായ്പകളും നൽകുന്നുണ്ട്.

ഗ്രാമീണ മേഖലയുടെ വികസനത്തിനായി ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്ന സഹകരണ ബാങ്കുകൾ ഇന്ന് നഗര വികസനത്തിനാവശ്യമായ സാമ്പത്തിക സഹായങ്ങൾ നൽകുന്നതിലും ശ്രദ്ധ ചെലുത്തുന്നുണ്ട്. അർബൻ സഹകരണ ബാങ്കുകൾ എന്നാണ് ഇവയെ അറിയപ്പെടുന്നത്. ഇത്തരം ബാങ്കുകൾ നഗരങ്ങളിൽ സാമ്പത്തിക സഹായം ചെയ്യുന്ന മേഖലകൾ താഴെ പറയുന്നവയാണ്:

- സ്വയംതൊഴിൽ യൂണിറ്റുകൾക്ക്
- വ്യവസായ യൂണിറ്റുകൾക്ക്
- ഉപഭോക്തൃ വായ്പകൾ
- വ്യക്തിഗത വായ്പകൾ

ദേശീയ കാർഷിക ഗ്രാമീണ വികസന ബാങ്ക് (National Bank for Agriculture and Rural Development-NABARD)

കാർഷിക വികസനത്തിനും ഗ്രാമീണ വികസനത്തിനുമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഇന്ത്യയിലെ പരമോന്നത ബാങ്കാണ് നബാർഡ്. ഈ മേഖലകളിൽ ആവശ്യമായ സാമ്പത്തിക സഹായം നൽകുന്നതിന് ഇന്ത്യാ ഗവൺമെന്റിന്റെ അധീനതയിലുള്ള ഈ വികസന ബാങ്ക് ശ്രദ്ധിക്കുന്നു. ഗ്രാമീണ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ചെയ്യുന്ന എല്ലാ സ്ഥാപനങ്ങളുടേയും സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിലും NABARD പ്രധാന പങ്ക് വഹിക്കുന്നു.

നിങ്ങളുടെ പ്രദേശത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്ന സഹകരണ ബാങ്കുകളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്ന് സന്ദർശിച്ച് പ്രവർത്തനങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കി കുറിപ്പ് തയ്യാറാക്കുക.

പുത്തൻതലമുറ ബാങ്കുകൾ (New Generation Banks)

1991-ന് ശേഷം സർക്കാർ ലൈസൻസ് നൽകി പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്ന ബാങ്കുകളെയാണ് പുത്തൻതലമുറ ബാങ്കുകൾ എന്നറിയപ്പെടുന്നത്. ഈ വിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന ബാങ്കുകളുടെ സവിശേഷതകൾ താഴെ പറയുന്നവയാണ്:

- ആധുനിക സാങ്കേതികവിദ്യ കൂടുതലായി ഉപയോഗിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുന്നു.
- പ്രധാനമായും നഗരപ്രദേശങ്ങളിൽ കേന്ദ്രീകരിച്ചിരിക്കുന്നു.
- മിക്കതും സ്വകാര്യമേഖലയിലാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്.
- പുതിയ മാനേജ്മെന്റ് തന്ത്രങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

പ്രധാനപ്പെട്ട പുത്തൻ തലമുറ ബാങ്കുകൾ ഏതെന്ന് കണ്ടെത്തുക.

വികസന ബാങ്കുകൾ

വാണിജ്യ ബാങ്കുകൾ, സഹകരണബാങ്കുകൾ എന്നിവ കൂടാതെ മറ്റ് ബാങ്കുകളും പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. ഇവയിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ടവയാണ് വികസന ബാങ്കുകൾ. കാർഷിക, വ്യാവസായിക, വാണിജ്യ ആവശ്യങ്ങൾക്കായി ദീർഘകാല വായ്പകൾ നൽകുന്ന ബാങ്കുകളാണ്. കാർഷിക വികസനം ലക്ഷ്യമാക്കി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഭൂവികസന ബാങ്കുകൾ ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. ഇതുപോലെ വ്യവസായ വികസനം ലക്ഷ്യമാക്കി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ബാങ്കാണ് ഇൻഡസ്ട്രിയൽ ഡെവലപ്പ്മെന്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ (IDBI). ഇൻഡസ്ട്രിയൽ ഫിനാൻസ് കോർപ്പറേഷൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ (IFCI), ദേശീയ കാർഷിക ഗ്രാമവികസന ബാങ്ക് (NABARD) എന്നിവ വികസന ബാങ്കുകളിൽ എന്ന വിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

ബാങ്ക് ഇതര ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ (Non-Banking Financial Institutions)

പണമിടപാട് മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുകയും എന്നാൽ ബാങ്ക് നൽകുന്ന എല്ലാ സേവനങ്ങളും നൽകാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളാണ് ബാങ്ക് ഇതര ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ. പൊതുജനങ്ങളിൽ നിന്നും പല മാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ പണം സമാഹരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളാണിവ. പ്രധാനപ്പെട്ട ബാങ്ക് ഇതര ധനകാര്യസ്ഥാപനങ്ങളും അവയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളും നോക്കാം.

ബാങ്ക് ഇതര ധനകാര്യ കമ്പനികൾ (Non Banking Financial Companies-NBFC)

ബാങ്ക് നിർവ്വഹിക്കുന്ന അടിസ്ഥാന ധർമ്മങ്ങളായ

നികേഷപങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുകയും വായ്പകൾ നൽകുകയും ചെയ്യുന്ന സ്ഥാപനമാണ് ഈ കമ്പനികൾ. എന്നാൽ ഇവിടെ നിന്നും ബാങ്കിന്റെ എല്ലാ സേവനങ്ങളും ലഭ്യമല്ല. അവ ഏതൊക്കെയാണെന്ന് നോക്കൂ.

- ചെക്ക് ഉപയോഗിച്ച് പണം പിൻവലിക്കൽ
- ഡിമാന്റ് ഡ്രാഫ്റ്റ് നൽകൽ

റിസർവ് ബാങ്കിന്റെ ലൈസൻസോടുകൂടി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഈ കമ്പനികൾ താഴെ പറയുന്ന സേവനങ്ങൾ പൊതുജനങ്ങൾക്കു നൽകുന്നുണ്ട്:

- സ്വർണ്ണപ്പണയത്തിനുമേൽ വായ്പ നൽകൽ
- വീട് വയ്ക്കുവാൻ വായ്പ നൽകൽ
- ഹയർ പർച്ചേസിന് വായ്പ നൽകൽ
- ചിട്ടികൾ നടത്തൽ

കേരളാ സ്റ്റേറ്റ് ഫിനാൻഷ്യൽ എൻ്റർപ്രൈസസ് (KSFE) കേരളത്തിൽ പൊതുമേഖലയിലുള്ള ഒരു ബാങ്ക് ഇതര ധനകാര്യകമ്പനിയാണ്. ചിട്ടികൾ നടത്തുകയും പൊതുജനങ്ങളിൽ നിന്നും നിക്ഷേപം സ്വീകരിക്കുകയും വിവിധ തരം വായ്പകൾ നൽകുകയുമാണ് ഇതിന്റെ പ്രധാന പ്രവർത്തനങ്ങൾ. സ്വന്തം പ്രദേശത്ത് KSFE സ്ഥാപനം ഉണ്ടെങ്കിൽ സ്ഥാപനം സന്ദർശിച്ച് കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ കണ്ടെത്തി കുറിപ്പ് തയ്യാറാക്കുമല്ലോ.

മ്യൂച്ചൽ ഫണ്ട് (Mutual Fund)

സാധാരണക്കാർക്കും ചെറുകിട നിക്ഷേപകർക്കും ഓഹരിക്കമ്പോളത്തിലും മറ്റ് ആസ്തികളിലും പണം നിക്ഷേപിക്കുന്നതിന് പല പരിമിതികളും ഉണ്ടാകാറുണ്ട്. എന്തൊക്കെയാണ് പരിമിതികൾ.

- ഓഹരിക്കമ്പോളം, മറ്റ് ആസ്തികൾ എന്നിവയെക്കുറിച്ച് അറിവില്ലായ്മ (ഓഹരി, ഓഹരിക്കമ്പോളം-അധ്യായം 11 നോക്കുക).
- നഷ്ടസാധ്യത ഏറ്റെടുക്കാൻ പ്രയാസം
-

ഈ പരിമിതികൾ മറികടക്കുന്നതിന് സഹായകമായ ഒരു സംവിധാനമാണ് മ്യൂച്ചൽ ഫണ്ട്. ചെറുകിട നിക്ഷേപകരിൽ നിന്നും പണം സമാഹരിച്ച് ആ പണം ഓഹരിക്കമ്പോളത്തിലും മറ്റ് ആസ്തികളായ കടപ്പത്രങ്ങൾ, ഭൂമി ഇടപാട്, അടിസ്ഥാന

വികസനമേഖല, സ്വർണ്ണം തുടങ്ങിയവയിൽ നിക്ഷേപിക്കുന്നു. ഇതുവഴി ലഭിക്കുന്ന ലാഭനഷ്ടം നിക്ഷേപകർക്ക് വീതിച്ച് നൽകുകയാണ് മ്യൂച്ചൽ ഫണ്ട് സ്ഥാപനങ്ങൾ ചെയ്യുന്നത്. പൊതുമേഖലയിലും സ്വകാര്യ മേഖലയിലും മ്യൂച്ചൽ ഫണ്ട് സ്ഥാപനങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. പൊതുമേഖലയിലെ ചില ഉദാഹരണങ്ങളാണ്.

- യൂണിറ്റ് ട്രസ്റ്റ് ഓഫ് ഇന്ത്യ (UTI)
- LIC മ്യൂച്ചൽ ഫണ്ട്
- എസ്.ബി.ഐ. മ്യൂച്ചൽ ഫണ്ട്.

ഇൻഷുറൻസ് സ്ഥാപനങ്ങൾ

വ്യക്തികളുടെ ജീവനും സ്വത്തുവകകൾക്കും പരിരക്ഷ നൽകുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളാണിവ. ലൈഫ് ഇൻഷുറൻസ് കോർപ്പറേഷൻ (LIC) ഈ രംഗത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരു പൊതുമേഖലാസ്ഥാപനമാണ്. LIC വിവിധ തരം ഇൻഷുറൻസ് പോളിസികൾ നൽകി വ്യക്തികളുടെ ജീവൻ പരിരക്ഷ നൽകുന്നു.

ചില ജനറൽ ഇൻഷുറൻസ് പോളിസികൾ

- ആരോഗ്യ ഇൻഷുറൻസ് പോളിസി
- അപകട ഇൻഷുറൻസ് പോളിസി
- വസ്തുവകകൾക്കുള്ള ഇൻഷുറൻസ് പോളിസി
- അഷ്വറൻസ്

നിങ്ങളുടെ പ്രദേശത്ത് LIC മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നവരിൽ നിന്നും കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് ഒരു കുറിപ്പ് തയ്യാറാക്കാമല്ലോ. പൊതുമേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനികളോടൊപ്പം സ്വകാര്യമേഖലയിലും ഇത്തരം സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്ന ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനികൾ ഇന്നുണ്ട്. ഇതുപോലെ വാഹനങ്ങൾക്ക് ഇൻഷുറൻസ് പരിരക്ഷ നൽകുന്ന സ്വകാര്യ, പൊതുമേഖലാ ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനികളും പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്.

പ്രധാനപ്പെട്ട പൊതുമേഖലാ ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനികൾ

- യൂണൈറ്റഡ് ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനി
- നാഷണൽ ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനി
- ഓറിയന്റൽ ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനി
- ന്യൂ ഇന്ത്യ ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനി

മൈക്രോഫിനാൻസ് (Micro Finance)

സമൂഹത്തിലെ താഴ്ന്ന വരുമാനക്കാർക്ക് സാമ്പത്തിക സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുക എന്നതാണ് മൈക്രോഫിനാൻസിന്റെ ലക്ഷ്യം. ദരിദ്രവിഭാഗം ജനങ്ങളിൽ സമ്പാദ്യശീലം വളർത്തുന്നതിനും സ്വയം തൊഴിൽ കണ്ടെത്തുന്നതിനും ഇത് സഹായിക്കുന്നു. സാധനസാമഗ്രികൾ വാങ്ങുന്നതിനും പ്രത്യേക റൂട്ടുകൾ നൽകാതെ അംഗങ്ങൾക്ക് വായ്പകൾ കൊടുക്കുന്നതിനും ഈ സംവിധാനത്തിലൂടെ കഴിയുന്നു.

താഴെ ബോക്സിൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന ഒരു വിജയഗാഥ നോക്കൂ.

ബംഗ്ലാദേശിലെ ഗ്രാമീണ ബാങ്ക്

സമൂഹത്തിൽ വളരെ പിന്നോക്കം നിൽക്കുന്നവർക്ക് കുറഞ്ഞ നിരക്കിൽ വായ്പ നൽകി ഉന്നത വിജയം നേടി മുന്നേറുകയാണ് ബംഗ്ലാദേശിലെ ഗ്രാമീണ ബാങ്ക്. 2006-ൽ നോബൽ സമ്മാനം നേടിയ പ്രൊഫസർ മുഹമ്മദ് യൂനുസിന്റെ ചിന്തയാണ് ഈ സംരംഭത്തിന്റെ തുടക്കം. 1970-ൽ ആരംഭിച്ച ഈ ചെറിയ സംരംഭം ഇന്ന് 40000 വില്ലേജുകളിലെ 60 ലക്ഷം ജനങ്ങൾക്ക് സാമ്പത്തിക സ്രോതസ് ആകുന്നു. ഈ സംരംഭത്തിലൂടെ ലഭിക്കുന്ന വായ്പ ഉപയോഗിച്ച് ഉല്പാദന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ച് വരുമാനം ഉണ്ടാക്കി ഇവിടത്തെ പാവപ്പെട്ട സ്ത്രീകൾ മുന്നേറുന്നു.

പാവപ്പെട്ടവരായ ഗ്രാമീണജനങ്ങളുടെ ഉയർച്ചയിലേക്ക് ബംഗ്ലാദേശിലെ സംരംഭം എത്രമാത്രം സഹായിച്ചു എന്ന് കണ്ടില്ലേ. ഇതുപോലെ ഇന്ത്യയിലും ഇത്തരം സംരംഭങ്ങളിലൂടെ ഗ്രാമീണ പുരോഗതി നേടി വരുന്നു. കേരളത്തിലെ

കുടുംബശ്രീ, പുരുഷസ്വയം സഹായസംഘങ്ങൾ എന്നിവ ഇതിന് ഉദാഹരണങ്ങളാണ്. ഇവയുടെ പ്രവർത്തന രീതി നോക്കാം.

ഒരു പ്രദേശത്തെ സ്ത്രീകൾ/പുരുഷന്മാർ ഒത്ത് ചേർന്ന് ചെറിയ സംഘങ്ങൾ രൂപീകരിക്കുന്നു. ഓരോ അംഗത്തിൽ നിന്നും നിശ്ചിത തുക സമാഹരിക്കുകയും ഈ തുക ഉപയോഗിച്ച് അംഗങ്ങൾക്ക് വായ്പകൾ നൽകുകയും ചെയ്യുന്നു. അംഗങ്ങളുടെ സാമൂഹ്യസാമ്പത്തിക പുരോഗതി ലക്ഷ്യമാക്കി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഈ സ്വയം സഹായസംഘങ്ങൾക്ക് ബാങ്കുകളും കുറഞ്ഞ നിരക്കിൽ വായ്പ നൽകിവരുന്നു. പ്രാദേശിക ഭരണകൂടങ്ങളുടെ സഹായത്തോടെ സ്വയം സഹായസംഘങ്ങൾ ധാരാളം ഉല്പാദനപരമായ ചെറുകിട യൂണിറ്റുകൾ നടത്തിവരുന്നു. എന്തൊക്കെ യൂണിറ്റുകളാണ് കേരളത്തിൽ ഈ സംഘങ്ങൾ ചെയ്തു വരുന്നത്.

- അച്ചാർ, പലഹാര യൂണിറ്റുകൾ
- ഹോട്ടൽ
- ഡി.റ്റി.പി. സെന്ററുകൾ
-
-

ഈ സംരംഭങ്ങൾ ഉയർന്ന പലിശനിരക്കിൽ വായ്പ നൽകുന്ന പ്രാദേശിക പണമിടപാടുകാരിൽ നിന്നും ഗ്രാമീണ ജനങ്ങളെ രക്ഷിക്കുന്നു. സർക്കാരിന്റെയും പ്രാദേശിക ഭരണകൂടങ്ങളുടെയും സഹായവും നിർദ്ദേശവും ഈ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പുരോഗതിക്ക് കൈത്താങ്ങായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

സ്വകാര്യ പണമിടപാട് സ്ഥാപനങ്ങൾ

മുകളിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ബാങ്കുകൾക്കുപുറമെ സ്വകാര്യവ്യക്തികൾ മൂലധനം സമാഹരിച്ച് നടത്തിവരുന്ന പണമിടപാട് സ്ഥാപനങ്ങളുമുണ്ട്. ഇവയെ സ്വകാര്യ പണമിടപാട് സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നറിയപ്പെടുന്നു. സർക്കാരിന് ഇത്തരം സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ കാര്യമായ നിയന്ത്രണങ്ങളില്ല. ബാങ്കിംഗ് പ്രവർത്തനങ്ങൾ തന്നെയാണ് ഇത്തരം സ്ഥാപനങ്ങൾ നടത്തുന്നതെങ്കിലും ഇവിടെ ഉപഭോക്താക്കൾ ചൂഷണം ചെയ്യപ്പെടുന്നുണ്ട്.

ബാങ്കിംഗ് മേഖലയിലെ നൂതന പ്രവണതകൾ

ഇന്ന് അതിവേഗം വികസിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ഒരു മേഖലയാണ് ബാങ്കിംഗ്. കാലത്തിനനുസരിച്ച് ധാരാളം മാറ്റങ്ങൾ ഈ മേഖലയിൽ വന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അടിസ്ഥാന ധർമ്മങ്ങൾ ഇപ്പോഴും തുടരുന്നതോടൊപ്പം ബാങ്കിലേക്ക് ധാരാളം ഉപഭോക്താക്കളെ ആകർഷിക്കുന്ന പല പ്രവർത്തനങ്ങളും ഇന്ന് ബാങ്ക് ചെയ്ത് വരുന്നു. ഇവയിൽ ചില പ്രവർത്തനങ്ങൾ പരിശോധിക്കാം.

നിങ്ങളുടെ പ്രദേശത്തെ ബാങ്കുകളെ കുറിച്ച് പട്ടിക തയ്യാറാക്കിയിരുന്നല്ലോ. അവയെ താഴെകൊടുത്തിരിക്കുന്ന പട്ടികയിൽ തരം തിരിച്ച് എഴുതുക.

വാണിജ്യ ബാങ്കുകൾ		സഹകരണ ബാങ്കുകൾ	സ്വകാര്യ പണമിടപാട് സ്ഥാപനങ്ങൾ
പൊതുമേഖല	സ്വകാര്യമേഖല		

ഇലക്ട്രോണിക് ബാങ്കിംഗ്

ബാങ്കിംഗ് ഉപകരണങ്ങളുടെയും ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയും സഹായം കൂടാതെ ബാങ്ക് ഇടപാടുകൾ നടത്തുന്നതിന് അക്കൗണ്ടുള്ളവരെ സഹായിക്കുന്ന സംവിധാനമാണ് ഇലക്ട്രോണിക് ബാങ്കിംഗ്. ഇന്റർനെറ്റിന്റെ സഹായത്തോടെ ബാങ്ക് ഇടപാടുകൾ നടത്തുന്നതിന് ഇത് സഹായിക്കുന്നു. ഇതിന്റെ പ്രത്യേകതകൾ എന്തൊക്കെയാണ്.

- ഇടപാടുകാർക്ക് ബാങ്കിൽ പോകാതെ വീട്ടിലിരുന്നു തന്നെ ലോകത്തെവിടെയും പണമയയ്ക്കുന്നതിനും ബില്ലുകൾ അടയ്ക്കുന്നതിനും കഴിയുന്നു.
- കുറഞ്ഞ സമയത്തിനുള്ളിൽ ബാങ്കിംഗ് പ്രവർത്തനങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതിന് കഴിയുന്നു.
- വളരെയേറെ ചെലവ് കുറവാണ്.

കോർ ബാങ്കിംഗ്

ബാങ്കിന്റെ ശാഖകൾ തമ്മിൽ ബന്ധിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് ഏത് ശാഖയിൽ നിന്നും മറ്റ് ശാഖകളിലേക്ക് സേവനം ലഭ്യമാക്കുന്ന സൗകര്യത്തിനായി വികസിപ്പിച്ചെടുത്ത സംവിധാനമാണ് കോർ ബാങ്കിംഗ് (Centralized On-line RealTime Electronic Banking) സംവിധാനം. ഇന്റർനെറ്റ് സഹായത്തോടെയാണ് ഇതിന്റെ പ്രവർത്തനം നടക്കുന്നത്. ഈ സംവിധാനത്തിലൂടെ തിരുവനന്തപുരം ശാഖയിൽ നിന്ന് സ്വീകരിച്ച വായ്പയുടെ ഗഡുക്കൾ എറണാകുളം ശാഖയിൽ അടയ്ക്കുവാൻ കഴിയുന്നു. ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് അവരുടെ സമയം നഷ്ടപ്പെടാതെയും നടപടികൾക്ക് കാത്തുനിൽക്കാതെയും ബാങ്ക് പ്രവർത്തനങ്ങൾ ചെയ്യുവാൻ ഇതിലൂടെ കഴിയുന്നു.

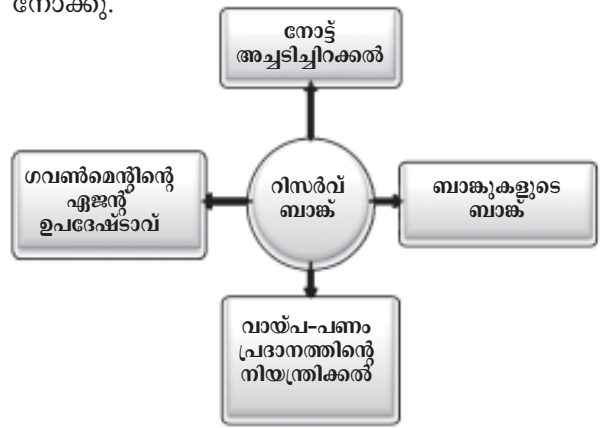
റിസർവ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ (RBI)

ഓരോ രാജ്യത്തിനും ഒരു കേന്ദ്രബാങ്ക് ഉണ്ട്. ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ പണവ്യവസ്ഥയുടെ പരമോന്നത സ്ഥാപനമാണ് കേന്ദ്രബാങ്ക്. കറൻസി അച്ചടിക്കൽ, പണലഭ്യത നിയന്ത്രിക്കൽ, വായ്പകൾ നിയന്ത്രിക്കൽ എന്നിവ കേന്ദ്രബാങ്കിന്റെ ഉത്തരവാദി

ത്വവും ധർമ്മവുമാണ്. പണത്തിന്റെ അളവിനെ നിയന്ത്രിക്കുന്ന ഉത്തരവാദിത്വം കേന്ദ്രബാങ്കിനാണുള്ളത്. ഇന്ത്യയുടെ കേന്ദ്രബാങ്ക് റിസർവ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യയാണ്. ഇതിന്റെ ആസ്ഥാനം മുംബൈ ആണ്.

റിസർവ് ബാങ്കിന്റെ പ്രധാന ധർമ്മങ്ങൾ കാണിക്കുന്ന ചിത്രം ചുവടെ ചേർത്തിരിക്കുന്നത് നോക്കൂ.

ഇവ ഓരോന്നും എന്തെന്ന് നോക്കാം.

1. നോട്ട് അച്ചടിച്ചിറക്കൽ

ഇന്ത്യയിൽ ഒരു രൂപയും നാണയങ്ങളും ഒഴികെയുള്ള മുഴുവൻ നോട്ടുകളും അച്ചടിക്കുന്നതിനുള്ള അധികാരം റിസർവ് ബാങ്കിനാണ്. ഒരു രൂപയും നാണയവും അച്ചടിക്കുന്നത് സർക്കാരിന്റെ കീഴിലുള്ള ധനകാര്യവകുപ്പാണ്. ചില നിയന്ത്രണങ്ങൾക്ക് വിധേയമാണ് റിസർവ് ബാങ്ക് നോട്ട് അച്ചടിച്ചിറക്കുന്നത്. ഇന്ത്യൻ രൂപയ്ക്ക് അന്താരാഷ്ട്രതലത്തിൽ അംഗീകാരം ലഭിക്കുന്ന ഒരു ചിഹ്നം (₹) ഉണ്ടായത് 2010 ലാണ്.

2010-ൽ ഇന്ത്യയുടെ പണത്തിന് തനതായ ഒരു അടയാളം നിലവിൽ വന്നു. ഇതോടെ പണത്തിന് തനതായ അടയാളമുള്ള രാജ്യങ്ങളോടൊപ്പം ഇന്ത്യയും എത്തി. ഇതുമൂലം

- രൂപ പണമായി ഉപയോഗിക്കുന്ന മറ്റ് രാജ്യങ്ങളിൽ നിന്നും ഇന്ത്യൻ പണം തിരിച്ചറിയുന്നു.
- ഇതുവരെ രൂപയ്ക്ക് ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന ലിപിയിൽ നിന്നും (Rs) ചിഹ്നമായത്, (₹) ലളിതവും സൗകര്യപ്രദവുമായി.
- ലോക രാജ്യങ്ങളുടെ പണത്തിന്റെ അടയാളത്തോടൊപ്പം ഇന്ത്യൻ പണത്തിന്റെ അടയാളവും പ്രശസ്തമായി.

2. ഗവൺമെന്റിന്റെ ഏജൻ്റ്, ഉപദേഷ്ടാവ്

റിസർവ് ബാങ്കിൻ്റെ രണ്ടാമത്തെ പ്രധാനപ്പെട്ട ധർമ്മമാണ് ഗവൺമെന്റിൻ്റെ ഏജൻ്റ്, ഉപദേഷ്ടാവ് എന്നീ നിലകളിൽ പ്രവർത്തിക്കുകയെന്നത്. പണസംബന്ധമായ കാര്യങ്ങളിൽ ഗവൺമെന്റിന് ഉപദേശം നൽകുക എന്നതാണ് ഇവിടെ റിസർവ് ബാങ്ക് ചെയ്യുന്നത്.

3. വായ്പ-പണം പ്രദാനത്തെ നിയന്ത്രിക്കൽ

രാജ്യത്തെ പണപ്രദാനത്തിൻ്റെയും വായ്പയുടെയും ഏറ്റക്കുറിച്ചിലുകൾ നിയന്ത്രിക്കുന്നത് കേന്ദ്രബാങ്കാണ്.

വിലക്കയറ്റം (Inflation)

സാധനസേവനങ്ങളുടെ വിലയിലുണ്ടാവുന്ന തുടർച്ചയായ വർദ്ധനവാണ് വിലക്കയറ്റം. പണത്തിൻ്റെ പ്രദാനത്തിലെ വളർച്ച, ഉല്പാദനത്തിലെ കുറവ് തുടങ്ങിയ കാരണങ്ങളിലാണ് വിലക്കയറ്റം സംഭവിക്കുന്നത്. പണത്തിൻ്റെ പ്രദാനത്തിലെ വളർച്ച നിയന്ത്രിച്ചുകൊണ്ട് റിസർവ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ വിലക്കയറ്റം നിയന്ത്രിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നു.

3. ബാങ്കുകളുടെ ബാങ്ക്

റിസർവ് ബാങ്ക് ബാങ്കുകളുടെ ബാങ്കായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു. വാണിജ്യബാങ്കുകളെ നിയന്ത്രിക്കുന്ന ജോലി നിർവ്വഹിക്കുകയും അത്യാവശ്യം വരുമ്പോൾ ബാങ്കുകളെ സഹായിക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് റിസർവ് ബാങ്ക് ആണ്. അതുകൊണ്ട് റിസർവ് ബാങ്കിനെ ബാങ്കുകളുടെ ബാങ്ക് എന്ന് വിളിക്കുന്നു.

സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയിൽ സാമ്പത്തിക പുരോഗതി കൈവരിക്കുന്നതിൽ ബാങ്കുകളുടെ പ്രവർത്തനം നിർണ്ണായകമാണ്. ആർ.ബി.ഐ.യുടെ അവസരോചിതമായ ഇടപെടൽ ഇന്ത്യയുടെ ബാങ്കിംഗ് മേഖലയെ ശക്തിപ്പെടുത്തുകയും അതുവഴി രാഷ്ട്രപുരോഗതിക്ക് വഴിയൊരുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

തുടർപ്രവർത്തനങ്ങൾ

- പ്രാദേശിക പണമിടപാട് നടത്തുന്ന വ്യക്തികളിൽ നിന്നും ബാങ്ക് എന്ന സ്ഥാപനം രൂപീകരിക്കുന്നതിലേക്ക് നയിച്ച സാഹചര്യങ്ങൾ എന്തെല്ലാമെന്ന് വ്യക്തമാക്കുക?
- നമുക്കു ചുറ്റും കാണുന്ന വിവിധതരം ബാങ്കുകൾ ഏതെല്ലാം? അവയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ എങ്ങനെയെല്ലാം വ്യത്യാസപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു?
- അടിസ്ഥാന ധർമ്മങ്ങൾക്കു പുറമേ ബാങ്കുകൾ ചെയ്യുന്ന മറ്റ് സേവനങ്ങൾ എന്തെല്ലാം? ലഘൂകൂറിപ്പ് തയ്യാറാക്കുക?
- ഗ്രാമീണ പുരോഗതിക്ക് മൈക്രോഫിനാൻസ് സംവിധാനം ഗുണകരമാണ്. പ്രസ്താവന സാധ്യകരിക്കുക.
- ബാങ്കിംഗ് മേഖലയിലെ നൂതന പ്രവണതകളാണ് ഇ-ബാങ്കിംഗും കോർ ബാങ്കിംഗും. ഓരോന്നും വിശദമാക്കുക.
- ഇന്ത്യൻ രൂപയ്ക്ക് അന്താരാഷ്ട്രതലത്തിൽ അംഗീകാരം നേടിക്കൊടുത്ത വർഷമാണ് 2010. എങ്ങനെ?
- വിവിധ രാജ്യങ്ങളുടെ പണത്തിൻ്റെ ചിഹ്നങ്ങൾ മാപ്പിൽ രേഖപ്പെടുത്തുക.